

Det finns de som menar att människan inte har något naturligt sätt att se. Visst, vi äger en biologisk kropp där ögonparet och hjärnan samverkar för att producera synintryck, men denna process är underordnad sociala och kulturella aspekter. Vid närmare eftertanke är uppfattningen allt annat än orimlig. Dels är människans orientering i tillvaron på ett genomgripande sätt inlärd och i grunden formad av språket, dels har vårt seende genom historien präglats av olika teknologier – och då inte enbart av optisk art.

Världen ter sig annorlunda om den till exempel betraktas i hög hastighet eller från månen, vilket miljontals tevetittare blev varse sommaren 1968 när bilder från Apollofärden visade ett grön- och blåskimrande klot svävande i en oändlig rymd. Så sublimt kunde jorden framträda i en tid som på mer nära håll kännetecknades av kapprustning, Vietnamkrig, hungerkatastrofer och en tyst vår.

finns inkapslad i de ofta mörka men skimrande utsnittet. Rörelsen har också en annan effekt: den upplöser motivet och gör bilden abstrakt och i formell mening ytbunden. Det är som om världen pressats samman till en tunn skiva precis bakom glaset. Trots att flera av fotografierna flyter ut och blir mer fritt måleriska än avbildande förlorar de inte sina band till landskapet. Tack vare färgerna och ljuset, inte minst, så förmedlas en sinnlig upplevelse av tidpunkten på dagen, väderleken och årstiden.

För inte så länge sedan, även om det känns som en avlägsen forntid, var resandet förknippat med vykort. De postades till familj och vänner och visade någon byggnad eller annan sevärdhet på

Ett sekel tidigare väckte den nya möjligheten att färdas med tåg farhågor om att passagerarna skulle fara illa av att betrakta det förbiilande landskapet. Det var ett synintryck som skilde sig från de som uppstod i mer ”naturliga” rörelsehastigheter, vilka både kroppen och medvetandet var konstruerade för att bearbeta. Det nya och oroväckande blev dock snart ett vedertaget sätt att se – starkt förknippat med resande.

Gemensamt för Petter Antonisens bilder i den aktuella sviten är att de har fotograferats genom bil- och tågfönster. Mer än specifika platser förmedlar de därför en känsla av att färdas mellan en punkt och en annan. Rörelseoskärpan talar sitt tydliga språk och bilderna äger den paradoxala egenskap som kännetecknar höga hastigheter: ett lika starkt som oväntat meditativt drag. Blicken betraktar omgivningen som flödar förbi, man är på samma gång på väg och stillasittande, och denna känsla av aktiv rofylldhet

platsen där man för tillfället befann sig. Genom sitt format och sin utformning påminner Petter Antonisens fotografier om dessa massproducerade och -distribuerade bilder, vilka bidrog till både föreställningar om och en lust att utforska den värld vi lever i. Här korsas på ett högst konkret sätt flera olika praktiker och teknologier som formar vårt seende. I denna skärningspunkt skapas möjligheter till upplevelser och tankar av skilda slag.

Niclas Östlind
Curator och doktorand på Högskolan för fotografi vid Göteborgs universitet.

LANDSKAP

Fotografier av Petter Antonisen. Vernissage lördag 3 december 13.00–16.00.
Stockholms Fotoantikvariat, Torkel Knutssonsgatan 31, Stockholm, tel 08-669 37 57.
Öppet måndag till fredag 12.00–18.00, lördag 12.00–16.00. Välkommen.

